

Protokół z III spotkania Zespołów Lokalnej Współpracy związanych z opracowaniem projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000: Dolina Bystrzycy Łomnickiej PLH020083 i Sztolnia w Młotach PLH020070

W dniu 7 czerwca 2022 r. /wtorek/ odbyło się III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) dla obszarów Natura 2000 Dolina Bystrzycy Łomnickiej PLH020083 i Sztolnia w Młotach PLH020070 zrealizowane w formie wizji terenowej. Wizja odbyła się przy udziale ekspertów, którzy wykonywali na tym terenie ekspertyzy przyrodnicze: chiropterologiczną – Pan Tomasz Gottfried (reprezentujący Narodową Fundację Ochrony Środowiska) i botaniczną – Pan Jan Kucharzyk (reprezentujący Centrum Ochrony Mokradeł). Spotkanie ZLW dotyczyło łącznie dwóch ww. obszarów Natura 2000, bowiem są one ze sobą funkcjonalnie i przestrzennie powiązane.

Spotkanie rozpoczęło się na terenie obszaru Natura 2000 Sztolnia w Młotach w pobliżu wejścia do tzw. Sztolni Obiegowej. Pierwszy głos zabrał Pan Wojciech Rejman – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu, który przywitał uczestników spotkania, w tym mieszkańców wsi Młoty, Wójtowice i Spalona, pracownika Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), przedstawicieli Urzędu Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka, a także przedstawicieli Spółek PGE S.A. oraz Kogeneracja S.A. (zarządzającymi obiektami stanowiącymi elementy przerwanej budowy elektrowni szczytowo-pompowej w Młotach). Następnie Pan Dyrektor W. Rejman wskazał, że dalszą część spotkania poprowadzi Pan Rafał Klodek – pracownik Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (RDOŚ), koordynator opracowania projektów planów zadań ochronny (pzo) dla obu ww. obszarów Natura 2000.

Pan R. Klodek przypomniał, że wcześniejsze 2 spotkania ZLW odbyły się w formie korespondencyjnej i zdalnej, a materiały dostępne są w serwisie informacyjnym (RDOŚ) we Wrocławiu. Następnie wyjaśnił plan i cel przeprowadzenia III spotkania ZLW, tj. przedstawienie lokalizacji najważniejszych obiektów, charakterystyki głównych typów siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków nietoperzy, stanowiących przedmioty ochrony obu ww. obszarów wraz ze wskazaniem zinwentaryzowanych zagrożeń i proponowanych działań ochronnych. Przypomniał także, że z badań i opracowania przedmiotowych pzo wyłączone zostały tereny będące w zarządzie Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka.

Następnie Pan T. Gottfried opisał krótko biologię nietoperza stanowiącego główny przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Sztolnia w Młotach, tj. mopka *Barbastella barbastellus*, a także scharakteryzował Sztolnię Obiegową stanowiącą zimowisko tego gatunku. Po tym wstępnie zaproszono uczestników spotkania do obejrzenia tego obiektu. Z uwagi na letnią porę roku wizyta ta nie stanowiła zagrożenia dla populacji tego gatunku. Wszystkie osoby przy pomocy drabiny zeszły na spąg sztolni i dokonały wspólnego przejścia prawie całej jej długości. Ekspert wskazał otwory na stropie stanowiące miejsca grupowego zimowania osobników ww. gatunku nietoperza, a także omówił metody ich liczenia. Na miejscu omówiono również główne potencjalne zagrożenia dla tej populacji, tj. wandalizm (obecnie uniemożliwiony dzięki odpowiednim zabezpieczeniom wszystkich wejść do Sztolni) oraz zmianę warunków

mikroklimatycznych (koniecznych do utrzymania przy ewentualnym wykorzystaniu sztolni przy wznowieniu budowy elektrowni). Uznano, że rozmiary sztolni są na tyle duże, że nawet przy jej wykorzystaniu do przepuszczenia czasowego wód potoku Bystrzyca, nie wpłynie to bezpośrednio na miejsca wykorzystywane do hibernacji.

Po bezpiecznym opuszczeniu obiektu uczestnicy spotkania przejechali samochodami do wsi Spalona, gdzie odbyła się 2 część spotkania dotycząca obszaru Natura 2000 Dolina Bystrzycy Łomnickiej. Do uczestników dołączyła tu Pani Renata Surma Burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej.

Na łąkach w rejonie wsi Spalona wyniki badań fitosocjologicznych przedstawił Pan Jan Kucharzyk, prezentując najważniejsze zinwentaryzowane siedliska przyrodnicze, tj.: 6520 górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie *Polygono-Trisetion i Arrhenatherion* oraz 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Ekspert w trakcie przejścia wskazał rośliny charakterystyczne dla tych typów siedlisk, omówił oceny stanu ich ochrony oraz główne zagrożenia wszystkich siedlisk, których obecność zidentyfikowano podczas wykonywania obu ekspertyz. Część uczestników wraz z ww. ekspertem dokonała również oględzin kilku działek w obrębie Spalona, gdzie planowane jest przez Gminę dokonanie na wniosek właścicieli zmian dokumentów planistycznych, w miejscach występowania płatów siedliska przyrodniczego 6520. Uznano, że zmiana ta może zostać zaakceptowana z uwagi na lokalizację na skraju płatów ww. siedliska i stan ich zachowania, jednak wymaga przeprowadzenia to odpowiedniej procedury (ocen strategicznych) i przygotowania szczegółowej Prognozy wpływu na środowisko.

Następnie wszyscy uczestnicy spotkania – na zaproszenie sołtysa wsi Spalona i Pani Burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej – udali się do zadaszanej wiaty w zagrodzie „Osmelakowa Dolina” (w zastępstwie schroniska PTTK Jagodna, gdzie początkowo planowano zakończyć spotkanie). Tu odbyła się rozszerzona dyskusja na tematy poruszone podczas wizji terenowych, w szczególności związane z planowanym rozwojem Gminy Bystrzyca Kłodzka i rozważanym wznowieniem budowy elektrowni szczytowo-pompowej w Młotach.

Jako pierwszy głos zabrał przedstawiciel Zarządu Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A., który opisał obiekty stanowiące elementy ww. elektrowni. Następnie przedstawiciele Spółki PGE przedstawili informację nt. aktualnej sytuacji i planów dotyczących ewentualnej kontynuacji budowy elektrowni – wskazując, że obecnie przygotowywane jest zlecenie studium wykonalności dla tej inwestycji. Wywołało to ożywioną dyskusję w tym temacie, w której czynny udział wzięli mieszkańcy wsi Młoty - wskazując, że kilkunastoletnie oczekiwanie na decyzję dotyczącą ich ewentualnego wysiedlenia i likwidację domów w strefie zalewu, jest dla nich szczególnie trudne (z uwagi m.in. na nieopłacalność inwestowania w ich nieruchomości). Jeden z mieszkańców poddał wątpliwość zasadność ekonomiczną i merytoryczną wznowienia prac – wskazując m.in. że spowoduje to duże straty w środowisku przyrodniczym. Odpowiedzi udzielili przedstawiciele Spółki PGE oraz Pani Burmistrz, która wskazała na ogromne korzyści ekonomiczne dla Gminy jakie wiązałyby się z budową elektrowni i że byłaby ona impulsem do rozwoju tych terenów (dając na wzór zagospodarowanie turystyczne wokół istniejącej elektrowni tego typu zlokalizowanej w Jesionikach w Czechach).

Koordinator obszaru, a także przedstawiciel GDOŚ wskazali, że w wykonywanych analizach i oraz studiach trzeba uwzględnić aktualne uwarunkowania prawne wynikające z wyznaczenia w sztolni obiegowej obszaru Natura 2000 Sztolnia w Młotach, a miejscach lokalizacji zbiorników, obszaru Natura 2000 Dolina Bystrzycy Łomnickiej. Inwestycja ta będzie też wymagać wykonania oceny oddziaływania na środowisko, której istotnym

elementem będzie ocena wpływu na ww. obszary Natura 2000. W związku z czym wskazano na konieczność przygotowania szczegółowego Raportu opartego o badania prowadzone przy opracowaniu pzo i zaktualizowane w latach następnych.

Ponadto Sołtys wsi Spalona poruszył temat zasadności utrzymania gospodarki łąkowej oraz wyboru nowym miejsc lokalizacji zabudowy. W odpowiedzi na korzyści wynikające z ekstensywnego utrzymania łąk wskazał ekspert Pan Jan Kucharzyk (w tym na możliwość otrzymania dopłat rolnośrodowiskowych).

Ponadto przedstawiciel Lasów Państwowych Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka Pan Łukasz Rapa przypomniał, że Plan Urządzenia Lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka na lata 2020 – 2029, zawierający zakres Planów zadań ochronnych dla obu obszarów, został zatwierdzony przez Ministra Środowiska i Klimatu. Przetawił także informację na temat planowanych do realizacji działań ochronnych w zakresie stabilizacji wód gruntowych w rowach w sąsiedztwie torfowisk.

Spotkanie zakończył Pan Wojciech Rejman dziękując uczestnikom za czynny udział w spotkaniu i za wkład w dyskusję. Ustalono, że nie będą już organizowane dalsze spotkania ZLW dla obu obszarów, ale dokumentacje projektów pzo będą po ich opracowaniu zostaną zaprezentowane Członkom ZLW w celu konsultacji.